

A Biblia

A Biblia azoknak a könyveknek a gyűjteménye, amelyeket a zsidó és a keresztény vallás szenteknek és isteni eredetűeknek ismer el, és mint ilyeneket a hit és az erkölcs alapszabályának tart.

A biblia szó jelentése: a görög eredetű „biblion”szóból ered (könyv, tekercs), ennek többes számú alakja: biblia=könyvek. Ebben a formában vették át és alkalmazták a latin nyelvű keresztény irodalomban.

A XIII. sz.tól a Biblia szót egyes számban kezdték használni: **a könyv** jelentésben.

Így vált végül általánossá a keresztény, latin irodalom közvetítésével a modern nyelvekben, így a magyar nyelvben is.

Használják még az **Írás, Szentírás** kifejezést is, ezek a latin ***scriptura, sacra scriptura*** fordításai.

Műfaja: minden irodalmi műfaj kezdeti formáira találhatunk benne példát: himnusz, ima, jeremiád, elbeszélés, példázat, stb.

Keletkezése: az i.e. 2. évezredtől i.u.100 körül tartott az egyes részek megírása, és a végleges formája között évszázadok is elteltek. Egyes műveket elfogadtak, másokat kihagytak szigorúan vallási alapon. Ez volt a **kanonizálás**. (Kanon=mérték) Így vált egységes alkotássá a 325-ben Niceában tartott zsinaton. A kánon azoknak a könyveknek a gyűjteménye, amelyeket a keresztény egyház isteni eredetűeknek ismer el.

A Biblia részei:

- I. **Ószövetség vagy Ótestamentum**, ősi zsidó írásokból állították össze. Kb. i.e. 1200-tól i.e. 200-ig jöttek létre ezek a könyvek, 39 könyv. Nyelve a héber, ill. az arámi nyelv.
- II. **Újszövetség vagy Újtestamentum**, speciális keresztény könyvek gyűjteménye, 27 könyv. Az I-II. században keletkezhetett, szerzői az apostolok. Nyelve a görög.

A Biblia fordításai:

1. Az Ószövetség görög nyelvre fordítása i.e.III. sz-ban. Ez latinul a **Septuaginta** (70-es fordítás)
2. A Biblia két önálló részét Szent Jeromos kapcsolta össze és fordította le latinra 390-405 között Betlehemben. Ez a **Vulgata**.
3. **Magyar nyelvű fordítások**

- 3.1. A legrégebb, nem teljes az ún. **Huszita Biblia** (XV.sz.első fele) Tamás és Bálint huszita papok műve.
- 3.2. Az első nyomtatásban is megjelent fordítás **Komjáthy Benedek** nevéhez fűződik, ő Szent Pál leveleit fordította magyarra.
- 3.3. A teljes Újszövetséget magyarra **Sylvester János** fordította **1541-ben**.
- 3.4. A teljes Bibliát elsőnek **Károli Gáspár** fordította le magyarra és nyomtatta ki **1590-ben Vizsolyban**. (ez a vizsolyi biblia).